

Aan de leden van de raad
van de Gemeente Beekdaelen

Betreft Verontreiniging PFAS
omgeving AWACS-
basis

Datum document
25 april 2023

Datum verzending

Geachte leden van de Raad,

Op 3 april jl. hebben wij schriftelijke vragen conform artikel 32 RvO van de fractie Groen Links ontvangen met betrekking tot verontreiniging PFAS in omgeving AWACS-basis. Onderstaand treft u de beantwoording van deze vragen aan.

Ons kenmerk
Z/23/188271 336350

Behandeld door
mr. F.J.M.L. Hendriks

Vraag 1

Is het college hiervan op de hoogte gesteld?

Antwoord vraag 1

Wij zijn hiervan niet op de hoogte gesteld.

Wij hebben, in overleg met onze buurgemeente Brunssum, contact gelegd met de diverse betrokken partijen om meer duidelijkheid te verkrijgen over de situatie. In Nederland betreft het de provincie Limburg (verantwoordelijk voor het grondwater), het Waterschap Limburg (verantwoordelijk voor het oppervlaktewater) en WML (verantwoordelijk voor het drinkwater).

In Duitsland gaat het hier in de eerste plaats om de Kreis Heinsberg en de NATO Airborne Early Warning & Control Force als gebruiker van de basis. Via het Nederlandse ministerie van Defensie wordt er daarnaast contact gelegd met de Bundesanstalt für Immobilienaufgaben (BIMA), de instantie die namens de Duitse staat in dit kader verantwoordelijk is voor de basis.

Vraag 2

Gaat er ook een onderzoek plaatsvinden in Schinveld onder andere in de gebieden van de gemeente Beekdaelen in de nabijheid van de AWACS-basis?

Antwoord vraag 2

De oorzaak van de verontreiniging blijkt te zijn gelegen in PFAS-bevattend blusschuim op de AWACS-basis. De nu bekende informatie duidt op ernstige verontreiniging, zowel qua aard, omvang als verspreiding. Gedurende tientallen jaren is het – naar later bleek schadelijke – blusschuim in het milieu terechtgekomen. In 2020 is er

volgens opgave van de basis overgeschakeld op blusschuim zonder PFAS.

Er wordt bij de basis in kaart gebracht op welke plekken PFAS in de bodem terecht is gekomen. De bodemsanering die daar kan plaatsvinden zal de reeds opgetreden verontreiniging van het grondwater in een groter gebied ten noorden van de basis (grondwaterstroming is noordelijk) echter niet ongedaan kunnen maken. Wel kunnen er maatregelen worden getroffen om de blootstelling van mensen aan de schadelijke stoffen te voorkomen. Een voorbeeld daarvan is het door de Kreis Heinsberg afgekondigde verbod op het gebruik van grondwater (uit eigen putten) door huishoudens in het gebied ten noorden van de basis.

Ons college heeft op 7 april jl. via de website aangegeven om geen gebruik te maken van water uit eigen bron. Uit een overleg met onder andere de provincie is door deskundige functionarissen aangegeven dat dit uit voorzorg en totdat er meer informatie bekend is, een passende maatregel is. Dit betreft met name het door u genoemde gebied in de directe omgeving van Niederbusch.

In met name het Duitse gebied zullen, naar het zich nu laat aanzien de komende decennia (en mogelijk ook ver daarna) beheersmaatregelen nodig blijven, ter voorkoming van risico's voor de volksgezondheid door blootstelling aan de stoffen. Immers het betreft schadelijke, nauwelijks afbreekbare stoffen die zich al hebben kunnen verspreiden en waarvoor een echte oplossing helaas niet voorhanden is.

Wij zijn samen met de provincie en Brunssum de informatie aan het verzamelen op basis waarvan een beeld moet ontstaan of er eventueel aanvullende maatregelen vereist zijn.

Vanuit haar verantwoordelijkheid voor het grondwater neemt ook de provincie grondwatermonsters die vervolgens in een laboratorium worden geanalyseerd. Inmiddels hebben wij met de provincie gesproken over intensivering van de bemonstering. Wij zullen erop aandringen dat meetresultaten inclusief de duiding ervan actief openbaar worden gemaakt en de rapportage dan ook ter kennisname aanbieden aan de gemeenteraad.

Vraag 3

Gaat de gemeente Beekdaalen hierover een bericht plaatsen op de gemeentelijke website/facebook mede omdat inwoners zich bezorgd maken?

Antwoord vraag 3

Vanaf 7 april jl. hebben wij een bericht op onze website geplaatst. Op dit moment is er geen andere informatie die moet leiden tot aanpassing van dit bericht. Mocht dit het geval zijn, zullen wij nieuwe informatie op de website plaatsen.

In het geplaatste bericht is met name de informatie opgenomen die wij van WML hebben ontvangen:

"Het drinkwater wordt gemaakt van grondwater dat zich in een watervoerend pakket diep onder de grond bevindt. Dit is ander grondwater dan het ondiepe grondwater waar de onlangs afgekondigde maatregelen door de Duitse overheid op van toepassing zijn verklaard. Het diepe grondwater wordt beschermd door een moeilijk doordringbare kleilaag die zich boven het diepe watervoerende pakket bevindt en er worden geen verhoogde concentraties PFAS in dit water aangetroffen. WML controleert voortdurend de kwaliteit van het grondwater alvorens er drinkwater van gemaakt wordt. Daarnaast start WML dit jaar een onderzoek naar de mogelijke effecten van de PFAS-verontreiniging op het diepe grondwater voor de middellange en lange termijn. Het drinkwater dat WML levert voldoet aan alle eisen en normen die de Nederlandse Drinkwaterwet daaraan stelt."

Wij vertrouwen erop hiermede u vragen voldoende te hebben beantwoord.

Wij streven ernaar om op een later moment, als er meer informatie voorhanden is, u verder te informeren door middel van een Raadsinformatiebrief.

Burgemeester en wethouders van Beekdaelen,

De secretaris,

De burgemeester,

Mevr. Mr. S.M.J. Troisfontaine

Dhr. ing. E. Geurts